

جوانان از آنتن

من می‌کردم. دلیلی که دلیلی اخبار در کانال‌های مجازی البته ذهنم را درگیر می‌کرد. آلام می‌دادند خواندم. و این تیتیر می‌خوبم کرده: «درخواست جمعی از نمایندگان چه شده که مجلس هم یاد نوجوان‌ها افتاده. نوجوان‌هایی که لابد چون حق رأی هم برایشان وعظ شود. ادامه خبر بیشتر ذهنم را به خود مشغول کرد: «سه‌م اندک هم که ساکنان خانه ملت ما یاد این قشر مهم از جامعه افتاده‌اند و از طرفی در این زمان روی آنتن دیده بودم و معتقد بودم گرچه وضع ایده‌آل نیست اما بهتر از گذشته تا مبروری بر برنامه‌سازی برای نوجوان‌ها داشته باشیم.

سال پیش بود که دولتمردان کراهی اولین اقدامات برای راه‌اندازی یک موج عجیب به اسم موج نوجوان را پایه‌ریزی کردند. موجی که قرار بود با ارائه سریال‌های جذاب و موسیقی‌های دلخواه نوجوانان و پوشش خاص، این طیف سنی را در خود غرق کند. چشم که بگردانیم می‌بینیم خدایی هم خوب شده‌اند. قطعاً باید برای یک جریان‌سازی بزرگ و فراگیر مخاطب هدف را خوب شناخت و الحق می‌گویم که نوجوانان را شناخته‌اند.

که به محتوا سریال‌های این کشور بزنیم می‌بینیم با خلق شخصیت‌های دوست‌داشتنی و عاشق‌های ناب، داستان‌های عاطفی را ساخته‌اند که عالم را زیر و رو کنی عینش پیدا نمی‌شود و آدم را می‌دوست داشتن آن هم در همین دوران بلوغ نوجوانی پرتوقع می‌کند. مدیران صنعت فیلم و موسیقی که تمام این سال‌ها تلاش کرده‌اند تمام موانع را از راه باز نمایانند جریان فکری و فرهنگی در کشورهای مختلف مخصوصاً آسیای غربی بردارند.

فرزیه زیادی را صرف تجهیز اینترنت برای نوجوانانی کردند که در کشورهایشان سریال و موسیقی عملی قابل پخش نیست و لحظه به لحظه و کاملاً برخلاف تنها پس از چند ساعت از انتشار می‌توانید با سریال‌های روزانه، این محصولات آپلود شده و در دنیا با زیرنویس‌های مختلف به دست می‌شود.

۲

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

یکی هم پیدا می‌شود و لابد می‌گوید آقای سوزن به خودتان یک جوالدوز به مردم. ما البته منصف‌تر از آن هستیم که فکر کنید و اگر لازم شد یخه خودمان را هم می‌گیریم. برای همین سراغ نوجوان‌ها رفته ایم و گزارش مفصلی در صفحه‌آنی آورده ایم و هم با مدیر شبکه اختصاصی نوجوان‌ها یعنی امید هم گفت‌وگو کرده‌ایم که در ادامه خواهید خواند. ولی نظر همه ما این است که برای قشر نوجوان تا می‌شود باید رد و این البته یعنی چراغ راه روشن کردن پیش روی شما نه قرار باشد تا ته راه دست‌تان را ول نکنیم؛ که این می‌شود مصداق عدم آزادی و استقلال شما. حالا وسیم به قدر وسعش چراغی روشن کرده است. چه در همین شبکه امید و چه با پخش برنامه‌های و فیلم‌های مورد علاقه نوجوانان در سایر شبکه‌های تلویزیونی، حتی باید بپذیریم که برنامه‌های پر هیاهو مثل ستاره ساز و عصر جدید هم قشر زیادی از نسل نوجوان را به خودش جلب می‌کند. از طرف صدا و سیما لااقل در حوزه مکتوب هم همین نوجوان‌ها راه‌اندازی کرده است که فرصتی است برای نندیشه و قلم و مهارت‌های دیگر شما نوجوان‌ها. گرچه باز هم معترفیم که تا رسیدن به نقطه مطلوب به داریم ولی می‌گوییم اینجا چراغی روشن است. کاش بقیه هم نقش‌آفرینی کنند در این حوزه.

۵

اهمیت رسانه و محصولات فرهنگی برای نوجوان

یک روز عادی را با دو دوست عشق زبان کراهی‌تان تصور کنید. بعد از مدرسه با مترو به طرف خانه می‌روی اما آنها سخت مشغول حفظ کردن کلمات جدید کراهی هستند. در فلان جا با تو خدا حافظی می‌کنند تا با عجله به کلاس برسند. تو هم بعضی سریال‌های این کشور را دوست داری ولی آنها دیگر اندیش را درآورده‌اند! تازه یکی شان یک کانال هوا داران سریال‌های کراهی هم دارد و حسابی سرش شلوغ است یا مثلاً ساعت‌ها راجع به شایعه‌های شایعه‌های شبکه‌های ماهواره‌ای درباره ایران می‌گویند صحبت می‌کنند. البته حق هم دارند، وقتی از صبح تا شب پای فیلم‌ها و سریال‌های غربی و شرقی و شمالی و جنوبی و ترکیه‌ای باشی قطعاً روی ذهنیت و زاویه دیدت تأثیر خواهد گذاشت. و آخرش به این نتیجه می‌رسی که بعضی هم‌کلاسی‌هایت فقط جسمشان توی ایران است و فکر و روح‌شان تابعیت کشورهای دیگر را گرفته است.

امسال روی دیوار مدرسه بزرگ نوشته‌اند: «هدف آموزش و پرورش آماده کردن زمینه لازم برای رسیدن دانش‌آموزان به حیات طیبه است». سرت سوت می‌کشد. با خودت زمزمه می‌کنی: «بیخشد چطوری می‌خواهند این کار را انجام دهند؟ یعنی چه روشی برای رسیدن به این هدف دارد؟» درونت یک بهت بزرگ به وجود می‌آید و با خودت می‌گویی: «همین آموزش و پرورش پرورشی که من در آن درس می‌خوانم چنین هدفی دارد؟ یا همین برنامه‌های پرورشی تعطیل؟ با این کتاب‌ها و محتوا؟ یا همین معلم‌هایی روش تدریس‌شان اصلاً معلوم نیست کارشناسی شده است

پانه؟» و کلی سوال که ذهنت هم سانسورشان می‌کند و در آخر به این نتیجه می‌رسی که ۱۲ سال در سیستم آموزشی عمر گران‌رامی‌گذرانی که در آن دقیقاً همین نوجوان است که به فراموشی سپرده شده.

۳

رهبرمان فرمودند: «اگر می‌دانستید اهمیت کار برای نوجوان را همگی تمام کارهای‌تان را می‌گذاشتید و برای نوجوان کار می‌کردید.» کانال‌ها را که بالا پایین می‌کنی می‌شنوی که این جمله را یک کارشناس نقل می‌کند. کنجکاو می‌شوی. صبر می‌کنی یا بقیه صحبت‌هایش را بشنوی و او ادامه می‌دهد: «کار فرهنگی کار یک دستگاه و دو گروه نیست. کار فرهنگی را نمی‌توان به تنهایی انجام داد. خصوصاً کار برای نوجوان. وزارتخانه‌های مختلف، دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها همه باید بیایند پای کار. و صد البته اول از همه برای تک‌تک ما از خود نوجوان گرفته تا پدر و مادرها، معلمان، هنرمندان تا نهادها و وزارتخانه‌ها، کار برای نوجوان باید دغدغه شود. از این مهم تر تولید محصولات فرهنگی برنامه‌ریزی و تدوین روش اجرایی دقیق (سیاستگذاری) نیاز دارد. مطالعه و نگارش خوب و قوی، کار تبلیغاتی جذاب و گسترده و گروه اجرایی حرفه‌ای و متعهد و صد البته برای همه اینها پول به اندازه کافی تا کار فرهنگی زمین نخورد.» با خودت می‌گویی بی دلیل نیست که تا به حال محصولات فرهنگی جامعی برای نوجوان نداشته‌ایم.

۶

پرونده

ضمیمه نوجوان

شماره ۴۱ دی ۱۳۹۹

نوجوان
۱۳۹۹